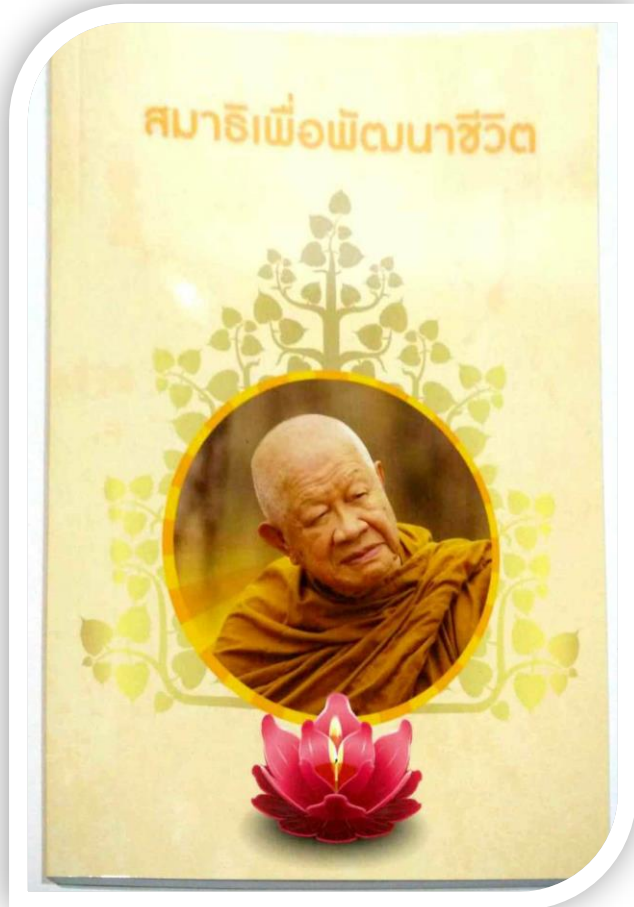

ตอนที่ 9

คุณสมบัติและประโยชน์ของ ญาณ

หนังสือ สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต

สมเด็จพระญาณวชิโรดม

คุณสมบัติ และ ประโยชน์ของงาน ตามรู้, ปัญญา

คุณสมบัติและประโยชน์ของญาณ

เนื้อหาประกอบด้วย

- ความหมายของญาณ ญาณธรรมชาติ
- คุณสมบัติของญาณ
- ประโยชน์ของญาณ
- ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับญาณ
- โลกแบ่งออกเป็น 3 โลก

ญาณที่สร้างขึ้น

ญาณ คือ ความรู้

ญาณธรรมชาติ คือความรู้ที่มีอยู่กับคนทุก ๆ คน

ทำให้ญาณธรรมชาติมีประสิทธิภาพมากขึ้นต้อง
อาศัยสมาธิ นั่นคือสร้างญาณขึ้นมา จะทำให้เรามี
ความสามารถเพิ่มขึ้น

การศึกษา, การรู้หนังสือ

รู้หนังสือขึ้นมาแสดงว่าได้พัฒนาตัวเราแล้ว
แต่ก่อนไม่รู้จักวิชาการแพทย์ วิศวกร เวลานี้รู้แล้ว
ยุทธธรรมชาติมีแต่ยังไม่กว้างขวาง ซึ่งทำให้

มนุษย์มีสติปัญญา
สมาธิช่วยให้ญาณมีความพิเศษขึ้น

การเกิดของญาณ

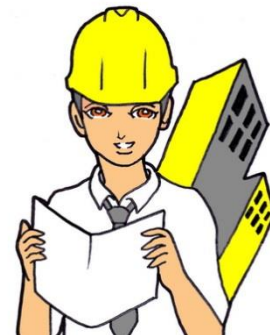
การทำสมาธิ คือทำจิตให้บริสุทธิ์ ไม่ให้มี
อารมณ์ ทำจิตให้บริสุทธิ์มากเท่าไร จะทำให้
ญาณ, ปัญญาญาณ เกิดขึ้น

วิชาของสมาธิ มีแต่การปลดปล่อย
วิชาทางโลกาภิวัตน์มีแต่การสร้างสม

การสร้างสมทำให้เกิดคุณสมบัติ

ต้องจดจำ ต้องใช้ความคิด

- นายแพทย์: เรียนแพทย์ 6 ปี มีความรู้รักษาโรคสำเร็จ
เมื่อสำเร็จเกิดคุณสมบัติในตัวบุคคลนั้น
- เรียนวิศวกรรม สอบผ่านใบประกอบวิชาชีพ
มีคุณสมบัติเป็นวิศวกร

คุณสมบัติของญาณ

การกำจัดอารมณ์

เมื่อกำจัดอารมณ์ออกไปได้มากที่สุด

เกิดความรู้ที่มีความอัสจรรย
คือ ญาณ

การเกิดของญาณ ใจลำดับ คือ การละลืม

เลือกฐานที่ตั้งของจิต
(หน้าผาก หัวใจ สะดือ)

เมื่อทำสมาธิ จะเกิดการสะสมพลังจิต
ณ ฐานที่ตั้งของจิต(จุดขาว)

จิตเป็นหนึ่ง
กับ อหัมภี เป็นหนึ่ง

เมื่อสะสมพลังจิต ^{มาก} ก็จะเกิดกระแสจิต

เกิด ฌาน แล้วเกิด ญาณ หรือ **เขาวนปัญญา**
ตามมาทันที (เร็วยิ่งกว่าแสง) เป็นสภาวะจิตที่
ปราศจากอารมณ์

ช่วยแก้ปัญหาติดขัด

หาที่สงบสักแห่ง พยายามทำจิตเข้าไปถึงที่จุดบริสุทธิ์ ปัญญาตัวนี้จะเกิดขึ้นมา

ผู้ที่ทำสมาธิที่สร้างพลังจิตขึ้นมา มีกำไรมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ทำสมาธิ

หาทางกำจัดอารมณ์ เพราะ **อารมณ์นี้จะเป็นตัวปิดชนปัญญา** ทำให้คิดไม่ออก แต่ถ้าเราเปิดชนปัญญาสำเร็จสิ่งติดขัดชัดเจนว่าควรทำอย่างไร แล้วก็ทำสำเร็จ เรียกว่า **ญาณเกิดขึ้น**

เกิดสัญญา : ควรทำสมาธิ

ญาณที่เกิดขึ้นมีประโยชน์มหาศาล

บางทีกำหนดไป แต่ยังไม่ทันถึงขั้น พลังจิตไม่เพียงพอ แต่คิดไปเอง เรียกว่า สัญญา ระวางเป็นการหลอกตัวเอง ไม่ใช่ญาณ

คิดว่าตัวเองเก่ง ไม่จำเป็นทำจิตให้บริสุทธิ์ ใช้วิธีนั่งคิดเอา กลายเป็น สัญญา

ดังนั้นควรทำสมาธิ เพื่อสร้างคุณสมบัติพิเศษนี้ขึ้นมา แต่ไม่ควรทำให้สงบมากเกินไป จนถึงอรุณมาน ไปอยู่ในความสุขเฉยๆ

พลิกอารมณ์

สัญญา ที่พลิกอารมณ์ไม่ได้ (คิดออกทันที, ไม่มีทางเลือก)

Ex . คิดไม่ออกเพราะ สัญญาไม่ได้

ญาณที่เกิดจากสมาธิ สามารถพลิกอารมณ์ออกไปได้ ไม่ใช่อารมณ์แบบ
ต่อสู้อย่าง พยาบาทให้เกิดอันตราย

พลิกอารมณ์ออกไปอาจ 5 นาที หรือทันทีทันใดขึ้นกับที่เราได้สะสมมา

ผู้ทำสมาธิต้องการได้ญาณ ต้องสะสม เป็นข้อสำคัญ

เปลี่ยนพฤติกรรม เกรี้ยวกราด โมโหฉุนเฉียว ลดระดับลง

ตัวอย่างพลิกอารมณ์ไม่ได้ กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่

- อารมณ์ทับไว้ ควบคุมจิตไม่ได้

↓
ไม่ทำ

การประมาทโดยไม่ทำสมาธิ

คิดว่าทำสมาธิไว้มากแล้ว ประมาทไม่ทำสมาธิต่อเนื่อง คิด
ว่าได้พลังจิตเยอะแล้ว

พลังจิตที่เราใช้ได้มีจำกัด เพียงแค่ 40% อีก 60% ใช้ไม่ได้
แต่สะสมอยู่ที่จิตของแต่ละคน

เมื่อใช้หมดไป กำลังถอย พลิกอารมณ์ไม่ได้ ทำให้เจอญาณ
ไม่ได้

ใช้แล้วหมดไป

ปฐมณาน

องค์ 5

วิตก, วิจาม, นิติ, สข, 10กัคคตา

เมื่อเราทำสมาธิจนได้ ปฐมณาน แล้ว ญาณก็จะเกิดขึ้นที่

เพราะในระดับปฐมณาน สามารถขจัดอารมณ์ได้แล้ว จิตจึง
เป็นหนึ่งที่เรียกว่า เอกัคคตา

ดังนั้นการทำสมาธิจนสามารถขจัดอารมณ์ได้ จึงทำให้เกิด
ความสุข (ฉาน) และมีความสามารถ (ญาณ) เพิ่มขึ้นด้วย

ประโยชน์ของญาณ

บุพเพนิวาสานุสติญาณ

- ระลึกชาติหน หลังได้

อหัง

อนาคตังสญาณ

- รู้อนาคต

วิปัสสนาญาณ

- ญาณวิเศษ

ประโยชน์ของ ญาณ

1. รู้จักความนึกคิดของผู้อื่น *จิต เจตน์ภพ, ใจนึก, จิตอันดีงาม*
2. รู้จักอนาคตตนและผู้อื่น
3. ส่งเสริมการศึกษาทุก ๆ ด้าน *พัฒนา สติปัญญา*
4. สามารถใช้สมอง สติปัญญาเพิ่มกว่า
ปกติหลายเท่า

ประโยชน์ของ ญาณ

5. รู้จักชาติต่าง ๆ ชาติที่ตัวเองเกิด
6. แก้ไขความมัวเมาในอบายมุข
7. ช่วยเหลือพลั้งให้ผู้อื่น
8. แก้ไขโรคภัยให้แก่ตนเองและผู้อื่น
9. รู้ซึ่งถึงความสุข

โลกทั้ง 3 แบบ

เกิดจากทฤษฎี ๓ อย่างมีข้อจำกัด, หลังจิตละโมภะพาพาความโลภ โกรธ หลง, อยู่ด้วยบทความลัทธิเต๋าเป็นตามลัทธิอีกทั้ง

- **กามโลก** คือ มนุษย์เรา มีคน มีหญิง มีชาย มีครอบครัว มีลูก มีหลาน
- **รูปโลก** คือรูปพรหม ไม่มีลูก ไม่มีเมีย มีแต่ความสุขสบาย ไม่ได้มาเกี่ยวข้องกับใคร เพราะอยู่ชั้นพรหม
- **อรุณโลก(อรุณพรหม)** คือไม่มีตัวตนแล้ว มีแต่จิตว่าง
- ทั้ง 3 โลกนี้ มีเกิดขึ้น มีดับไป ไม่แน่นอน จึงมีความไม่เที่ยง

กิเลส

โลภ โกรธ หลง ทำให้ทะเลาะ ชัดแย้ง

พลังจิตช่วยบรรเทา อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เรา
ต้องมีสมาธิ ทำให้เกิดความสามัคคี

ถึงแม้ว่าเรากำจัดไม่ได้ แต่ว่าเราลดระดับ เมื่อลด
ระดับแล้ว ก็จะอยู่ในการที่ **อัญมัญญ์** ^{ดี}อาศัยซึ่งกัน
และกัน

ทั้งหลังส่วนนี้ ไม่ได้โธนาที่มออยู่คนเดียว

ว.กัน สมมติ { จ.ก. สมมติ
อ.ก. สมมติ
อ.ก. สมมติ

มีหลักวิภาษ: กับอามตได้

ยกระดบจิต

ปฐมมรรค

มีธรรมเป็นเครื่องคุ้มครอง โดยเกิดขึ้นจากพลังจิต

คุณสมบัติของญาณ สามารถที่จะพลิกอารมณ์ออก ให้เกิด
ประสิทธิภาพได้ ผู้ครองเรือน ฆราวาส หรือ พระภิกษุ
สามเณร ถ้าสามารถยกระดบจิตได้ ทำให้อยู่ร่วมกันอย่าง
เป็นสุข

จำไว้

แต่ถ้าขาดสมาธิ ขาดสติ จึงทำให้ขาดปัญญา แก้ไขไม่ได้

ใบงาน Part 9 (สู่ทันตสาสมาธิ)
เรื่อง คุณสมบัติและประโยชน์ของญาณ

1. ญาณมีคุณสมบัติอย่างไร

ก. ความรู้ที่ใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ

ข. ความรู้ที่มีความอัศจรรย์ใช้ในการรู้อดีต

ค. ความรู้ที่ทำให้หลุดพ้น ตัดกิเลสโดยสิ้นเชิง ☒ ถูกทุกข้อ

2. อารมณ์สัมพันธ์กับชวนปัญญาอย่างไร

☒ อารมณ์เป็นตัวปิดกั้นชวนปัญญา

ข. อารมณ์ส่งเสริมการเกิดชวนปัญญา

ค. อารมณ์ทำให้ชวนปัญญาเกิดความอัศจรรย์ ง. ถูกทุกข้อ

3. พวกเราจะได้ญาณ เมื่อทำสมาธิถึงขั้นใด

☒ ก. ทำสมาธิ เกิดพลังจิต ปฐมฌาน ก็เกิดขึ้นแล้ว

ข. ทำสมาธิ เกิดพลังจิต ต้องเข้าทุติยฌาน จึงจะเกิดขึ้นได้

ค. ทำสมาธิ เกิดพลังจิต ต้องเข้าตติยฌาน จึงจะเกิดขึ้นได้

ง. ทำสมาธิ เกิดพลังจิต ต้องพอเพียงถึงจตุตถฌาน จึงจะเกิดขึ้นได้

ดวงตาภายใน
- วิจักขณ์
- วิมุตตญาณ
- ญาณวิเศษ

4. ญาณพิเศษที่ทำให้หลุดพ้น ตัดกิเลสโดยสิ้นเชิง เรียกว่าอะไร

ก. บุพเพนิวาสานุสติญาณ *วิเศษเจ้าได้*

ข. อนาคตังสญาณ *วิเศษตน*

☒ ค. วิปัสสนาญาณ

ง. นิพพิทาญาณ

5. ข้อใดคือประโยชน์ของญาณ

ก. รู้จักความนึกคิดของผู้อื่น

ข. แก้ไขโรคภัยไข้เจ็บให้แก่ตนเองและผู้อื่น

ค. สามารถใช้สมอง สติปัญญาเพิ่มกว่าปกติหลายเท่า ☒ ถูกทุกข้อ